

Les farmàcies del País Valencià s'han omplert de cartells en què els apotecaris exposen amb claredat els impagaments de la Generalitat. En alguns casos,

Apotecaris, un gremi en perill d'extinció

Els farmacèutics del País Valencià es troben en una situació asfixiant pels reiterats impagaments de la Generalitat Valenciana. Ja fa vora dos anys que l'administració va començar a mal pagar el deute a les apotecaries. "Hem hagut de demanar crèdits per poder comprar els medicaments, fa cinc mesos que no ens paguen i els bancs ja no ens presten més diners. Les distribuïdores ja no poden abastir-nos i ens veiem abocats a quedar-nos sense gènere i sense feina", s'enutja Inma Canet, vice-presidenta del Sindicat Lliure de Farmacèutics

La Generalitat Valenciana no dóna treva a un col·lectiu asfixiat per l'angoixa econòmica.

(SLF) valencià, un dels més crítics amb la Generalitat.

Des que van començar els impagaments, els farmacèutics han assumit el deute i demanat diners als bancs per poder tenir estoc de medicaments a les farmàcies i no deixar la xarxa sense abastiment. "Els farmacèutics hem esdevingut una financera al 0 %, però ja no podem més perquè els bancs no ens

donen més crèdits", comenta Canet, visiblement afectada.

El desproveïment de medicaments a les farmàcies és una realitat al País Valencià. Els impagaments impedeixen a alguns apotecaris de comprar els medicaments més cars. "Hi ha pacients que visiten quatre o cinc farmàcies fins a trobar un medicament. Si això continua així, el client haurà d'entrar a 20

la demora n'ha comportat el tancament.

o 30, o desplaçar-se a un hospital o un centre de salut per a poder obtindre'l", afirma una altra farmacèutica de València, que s'estima més de romandre en l'anonimat.

Lluny de millorar, la situació s'ha fet insostenible per moltes farmàcies; n'hi ha d'amenaçades d'embargament, i unes altres han patit un desnonament o han estat traspasades amb caràcter d'urgència. Tot d'apotecaris ja han perdut la seua concessió, el seu negoci; en definitiva, el seu mitjà de vida. Segons les dades del SLF, a les comarques de València, ja en van una cinquantena. Els préstecs les ofeguen i els comiats s'hi succeeixen.

Com que és una cadena, el dels farmacèutics no és l'únic col·lectiu afectat per la Conselleria de Sanitat. Els impagaments als apotecaris ha

fet que aquests no puguem pagar els medicaments a la Cooperativa Farmacèutica –formada per Cofares, Centro Farmacéutico i la Federació Farmacèutica– que els subministra el material.

Els farmacèutics s'han plantejat de deixar de proveir medicaments mitjançant receptes de la Seguretat Social. "Les receptes són xecs sense fons. Estem avançant diners a la Generalitat Valenciana al 0% d'interès i sense cap garantia de retorn", apunta Inma Canet. La proposta no tracta de negar la dispensació al pacient i que aquest es quede sense el seu medicament, sinó rebutjar la recepta com a mitjà de pagament –parcial o total– del fàrmac. En conseqüència, el pacient hauria d'abonar el total del preu del medicament i reclamar posteriorment les quantitats desemborsades a la Conselleria de Sanitat.

El gremi és conscient que això perjudicaria l'usuari, però és en una situació límit. "Nosaltres no juguem amb el client, qui juga amb ell és la Generalitat, la responsable d'abonar els diners dels medicaments als valencians", reivindica la vice-presidenta del SLF La Generalitat s'amaga darrere els problemes econòmics que travessa i ja ha incomplert cinc calendaris de pagament.

Com que l'arribada de diners del Fons de Liquiditat Autòmic (FLA) tampoc no ha evitat la morositat, els apotecaris han dit "prou de mentides". "Si no hi ha liquiditat per a pagar els medicaments, el conseller de Sanitat, [Manuel Llombart] ha de comunicar-ho ja mateix als ciutadans valencians", afirma Canet, "i en aquest cas, el govern estatal hauria de prendre partit i assumir la responsabilitat que la seua autonomia ha defugit".

El deute com a negoci. La Generalitat Valenciana va abonar el passat 14 de maig el 42% de la factura corresponent al mes d'abril –prop de 40 milions d'euros– i ha promès que en pagarà el 58% restant a finals de maig amb els fons del FLA. Malgrat això, acumula el deute de dos mesos i mig de 2012 i de febrer i març d'enguany, motiu pel qual els calendaris de pagament continuen en l'aire.

Davant la incertesa generalitzada, una empresa s'ha ofert al Col·legi de

Farmacèutics valencià per tal de treure'n profit. Thesan Capital, se'n diu, i vol adquirir el deute farmacèutic a canvi d'una quitança –o comissió– del 10%. Fins fa poc aquesta societat estava vinculada a Ignacio López del Hierro, marit de la presidenta popular de Castella-la Manxa i secretària general del PP, María Dolores de Cospedal. Thesan Capital, de fet, forma part de l'accionariat de Vértice 360°, l'empresa audiovisual que gestiona l'externalització d'algunes televisions autonòmiques –la manxega, per exemple– i que s'ha llançat a la cacera de Canal 9 [vegeu EL TEMPS núm. 1.509].

Acceptar la compra del deute no compromet el col·lectiu sencer, sinó que la decisió correspon a cada farmacèutic en particular. La fórmula oferida consisteix a transmetre a l'inversor el dret a cobrar la factura de l'any 2012 –és a dir, la meitat del setembre i octubre i novembre sencers–, que ascendeix a 230 milions d'euros. De la seua banda, el titular de l'apotecaria percebria immediatament l'import del deute, minorat en un percentatge del 10%. La cessió s'efectua de manera definitiva, o siga que l'inversor assumeix el risc que significa el retard en el pagament del deute per part de la Conselleria i fins i tot la possibilitat de l'impagament definitiu. Un *bo escombraria* que, no obstant això, l'empresa en qüestió vol captar en massa.

Segons van explicar els membres de Thesan Capital en una reunió celebrada el 16 de maig al Col·legi de Farmacèutics de València, perquè la inversió siga rendible els cal un capital conjunt d'uns cent milions d'euros, una xifra molt elevada que no posa les coses gens fàcils als farmacèutics.

La possible solució no convenç el SLF, que es mostra desconfiat davant el grup inversor. "Pensem que darrere d'aquesta empresa s'amaga la Generalitat: pagarien un 10% menys a cada farmacèutic i s'estalviarien 25 milions d'euros", assevera una font. Així doncs, es decanten per una "solució global", tot i que entenen que l'alternativa de Thesan Capital suposa "una resposta per a aquelles farmàcies que es troben al llinyar del tancament". Insisteixen que qui ha de liquidar el deute "és el Consell" i, per tant, "aquest deute només li l'hem de reclamar a la Generalitat".

Dalt, una de les manifestacions dels farmacèutics valencians contra els impagaments de la Generalitat. A sota, el conseller del ram, Manuel Llombart, i la vice-presidenta del SLF, Inma Canet.

Un altre colp als apotecaris. Per si no en tenien prou, els farmacèutics es van quedar glaçats en llegir el decret 2/2013 que la Generalitat va publicar el propassat 1 de març, un decret “més propi de països totalitaris, que ens imposen amb caràcter d’urgència, després que haja passat molt de temps en un calaix”, segons afirma José Antonio Puchades, president del SLF.

Del decret en qüestió, se’n destaca l’anomenat “acord marc” i quina serà la nova xarxa de distribució de medicaments. Pel que respecta a l’acord marc, estableix un concert entre el Col·legi de Farmacèutics i la Generalitat Valenciana –format per sis membres del Col·legi i set de l’administració, que en última instància podrà imposar el seu criteri– a què s’adheriran les farmàcies que així ho desitgen. Les que no ho fan, no podran agafar receptes. “Hi hauria farmàcies de primera i de segona, amb les repercussions tan negatives que això tindrà sobre el pacient”, alerta Inma Canet, que encara no coneix els termes exactes de la proposta de la Generalitat.

En qualsevol cas, alguns farmacèutics qualifiquen el decret “d’inconstitucional” i s’emparen en una sentència del Tribunal Suprem que afectava Navarra, on el govern autonòmic va provar de posar en pràctica un concert semblant, però l’any 2007 el Suprem va declarar-lo inconstitucional i va elevar la resolució corresponent al Tribunal Constitucional. Encara està a l’expectativa d’una resolució definitiva.

EL TEMPS

PRATS I CAMPS

El segon punt de dissensió és la posada en marxa d’una xarxa de distribució de medicaments, protèsies i absorbents. L’experiència pionera s’esdevé a Montcada (l’Horta) a través del projecte pilot AKASA, pel qual els medicaments són traslladats a casa dels

pacients amb la participació d’una empresa privada. Una volta s’estenga, la Generalitat ha estimat una despesa global de quatre a cinc milions d’euros.

Els apotecaris es queixen d’aquesta iniciativa ja que “la xarxa de farmacèutics presta un servei de qualitat i, en ocasions, gratuïtament. Duem els bolquers i els medicaments a les cases dels clients que no poden desplaçar-se fins a la farmàcia”. Això a banda, els estudis que ha encarregat el Col·legi de Farmacèutics augmenten la despesa del nou servei fins als onze milions. “Vam demanar una memòria econòmica sobre aquest decret llei i encara no ens han contestat”, diu Inma Canet.

Com a exemple, la Generalitat Valenciana garanteix que els bolquers que adquireix per als hospitals són a meitat de preu que els de les farmàcies. En canvi, el SPF sospita que l’única cosa que es busca amb el decret és “satisfer interessos privats, cosa que de nou aniria en detriment de la salut del pacient”.

En efecte, l’estudi pilot que s’està realitzant no s’ha licitat, és a dir, no s’ha fet cap subhasta pública per a determinar les empreses que han de fer el repartiment. El secretisme amb què es duu el projecte fa pensar als farmacèutics que al darrere hi ha el grup Ballezol, dedicat a la gestió de residències i propietat de la família de Juan Cotino, president de les Corts valencianes.

“Els clients es queixen de la mala qualitat dels bolquers, que no absorbeixen prou i poden implicar un risc d’infecció d’orina”, explica José Antonio Puchades, president del SLF, sindicat que amenaça de denunciar davant la fiscalia “qualsevol lliurament de medicaments contrari a les lleis bàsiques de l’estat”. El president d’aquest col·lectiu creu que el decret “infringeix competències exclusives de l’estat en matèria d’igualtat en l’assistència sanitària, productes farmacèutics i Seguretat Social”. Ballezol i Savia, també dels Cotino, monopolitzen els serveis assistencials a la tercera edat.

Per últim, els farmacèutics investiguen si els reiterats impagaments a les farmàcies per part de la Generalitat Valenciana són denunciabls davant la fiscalia. Per si de cas, el conseller Llombart ja s’ha pres un paracetamol.

Vanessa Pérez